

PPHVADno-2026-24746**Utajärven palvelukoti Metsolan lakkauttaminen 30.11.2026 mennessä**

Ikäihmisten palvelujen toimialueen (TA35) Kotiin annettavien palvelujen palvelualueen (P532) Kempeleen, Kuusamon ja lin seudun kotiin annettavat palvelut vastuualueen (VY3565), Utajärven kotihoidon vastuuyksikön (35390) yhteydessä toimivan Utajärven palvelukoti Metsolan lakkauttaminen 30.11.2026 mennessä.

Liitteet:

1 Vastuuyksikön muutos esitietolomake Utajärven palvelukoti Metsola

Päätöksen peruste

Lainsäädäntötausta

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (jäljempänä Pohde) vastaa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä 1.1.2023 alkaen. Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 7 §:n mukaan hyvinvointialue vastaa sille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, hyvinvointialueen asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä muun muassa järjestettävien palveluiden ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen määrän ja laadun määrittelemisestä sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Järjestämisvastuuta sääntelee sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki (612/2021, jäljempänä järjestämislaki).

Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus

Järjestämislain 4 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan kuitenkin koota hyvinvointialueen alueella suurempiin kokonaisuuksiin silloin, kun palvelujen saatavuus ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista tai kalliita investointeja tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä. Lisäksi 2 momentin mukaan hyvinvointialueen on turvattava järjestämisvastuullaan olevien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen esteettömyys ja saavutettavuus.

Järjestämislain mukaan sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjän tulee arvioida eri väestö- ja asiakasryhmien palvelutarvetta, suunnata voimavaroja todettujen tarpeiden perusteella ja yhtenäistää hoito- ja palvelukäytäntöjä. Palvelujärjestelmä tulee myös saada sellaiseksi, ettei hyvinvointialueella olisi kustannuksia perusteettomasti lisääviä päällekkäisiä palveluja (järjestämislaki 4 §).

Yhdenvertaisuus ja toimenpiteiden oikeasuhtaisuus

Tarkoituksenmukainen palvelujen kokoaminen tukee myös palvelujen saatavuuden yhdenvertaisuutta hyvinvointialueella (järjestämislaki 4 §). Yhdenvertaisuusperiaate on perustuslain (731/1999) 6 §:ssä turvattu oikeus, jonka mukaan ihmiset ovat

yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Myös yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 5 § edellyttää viranomaisista edistämään yhdenvertaisuutta toiminnassaan.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialuestrategia sekä tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma

Järjestämislain 11 §:ssä säädetään hyvinvointialuestrategiasta. Hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialuestrategia (sisältäen palvelustrategian) on hyväksytty aluevaltuustossa 10.11.2025 (40 §).

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman 2024–2026 tavoitteena on uudistaa rakenteita ja toimintamalleja siten, että alueen asukkaille ja muille sidosryhmille voidaan tarjota vaikuttavia palveluja, riittävä henkilöstö turvataan ja talouden kantokykyä parannetaan. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa on linjattu, että ympärivuorokautinen hoito järjestetään turvallisesti. Yhteisöllistä asumista järjestetään ympärivuorokautisen palveluasumisen sijaan.

Utajärven palvelukoti Metsola

Palvelukoti Metsola on ikäihmisten yhteisöllisen asumisen yksikkö Utajärven kunnassa. Yksikkö toimii erillisessä kiinteistössä. Yksikön tilat eivät täytä yhteisölliselle asumiselle asetettuja nykyisiä vaatimuksia, koska kaikilla asukkailla ei ole käytössään omia wc- ja suihkutiloja, eikä huoneissa ole keittiövarausta. Asiakkaan asunnon tulee olla asiakkaan koti. Asunnossa pitää olla riittävästi tilaa asiakkaan tarpeita vastaaviin arjen toimintoihin, ja asunnon koon pitää olla lähtökohtaisesti vähintään 20 neliömetriä. Siinä tulee olla oma esteetön wc- ja peseytymistila sekä tarvittava keittiötila tai keittiövarausta. Pariskuntien asunnon on oltava tätä isompi ja kahdelle henkilölle sopiva. Asunnolla ei tarkoiteta soluasuntoa. Asunnon pitää tukea asiakkaan toimintakykyä, mahdollistaa tarvittavien apuvälineiden käyttö sekä tarvittaessa asiakkaan avustamisen esimerkiksi wc:ssä. Asunnon varustelutaso lähtökohtana ovat asiakkaan yksilölliset tarpeet ja toimintakyky. Asiakkaalla tulee halutessaan olla tosiasiallinen mahdollisuus aterioiden valmistamiseen kodissaan.

Yksikön käyttöaste on alentunut, koska yksikköön ei ole enää sijoitettu uusia asiakkaita. Palvelukoti Metsolan yhdeksästä (9) asiakaspaikasta on käytössä seitsemän (7) paikkaa. Toiminnan jatkaminen ei ole tilojen epätarkoituksenmukaisuuden vuoksi

perusteltua. Asiaa on käsitelty Aluehallituksen iltakoulussa 24.3.2026 ja uudelleen aluehallituksen otto-oikeuden käyttämisen jälkeen 1.9.2026, jolloin aluehallitukselle annettiin selvitys yhteisöllisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen alueellisesta rakenteesta ja tarpeesta vuoteen 2030.

Utajärven palvelukoti Metsola on osa Utajärven kotihoidon vastuuyksikköä (35390) ja yksikön henkilökunta on Utajärven kotihoidon (35390) henkilökuntaa. Toiminnan päättämisellä mahdollistetaan henkilöstöresurssien kohdentaminen kotiin annettaviin palveluihin.

Päätöksenteon toimivalta

Pohteen hallintosäännön 34 §:n mukaan hyvinvointialueen palvelutuotannosta vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimialat, jotka jakautuvat toimialueisiin. Toimialuejohtaja johtaa toimialueensa toimintaa ja vastaa sen toiminnasta ja taloudesta ja päättää vastuualueen jakaantumisesta vastuuyksikköihin palvelualuejohtajan esityksestä.

Hallintosääntö 34 § 5. mom. kohta 1 ja 6

Päätös

Hyväksyn palvelualuejohtaja Maria Vahtolan esityksen

Tiedoksi

Annettu tiedoksi sähköisesti 14.9.2026. Vastaanottajat: Palvelualuejohtaja Maria Vahtola, tekninen johtaja Ollipekka Huotari, aterialue- ja puhtauspalvelujohtaja Tanja Koski, vastuualuepäällikkö Sari Vitikka, vastuuyksikköpäällikkö Helena Ruokamo, hyvinvointialuejohtaja Ilkka Luoma, strategia- ja talousjohtaja Anu Vuorinen, taloussuunnittelu- ja laskentapäällikkö Krista Kustula, talous: Leena Västilä, Suvi-Päivi Typpö, Päivi Moisala, Johanna Vaittinen, Mari Poikela, Tuomo Laurila, Tiina Pitkäaho, hr: Mari Saari-Somero, Sanni Saglamer ja Miiamaria Kuokkanen, viestintä: Laura Paloheimo ja Aune Hinkula, aluehallitus, hallintopalvelusihteeri Tuomas Pesonen, hr-sihteerit Milla Sandholm ja Tuija Tuukkanen, kirjanpito@pohde.fi, koodistopalvelu@pohde.fi. Tiedoksiantaja: johdon sihteeri Eija-Maaret Ikonen
Lisätietojen antaja: Maria Vahtola, maria.vahtola@pohde.fi

Allekirjoitus

Mervi Koski, toimialuejohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue 11.09.2026 klo 12:44. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo

Viranhaltijapäätös on nähtävillä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla 14.9.2026 alkaen.

Oikaisuvaatimus

§ 54

Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista**.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon. Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on **Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus**

- postiosoite: PL 10, 90029 POHDE
- käyntiosoite: Technopolis, Kiviharjunlenkki 1 C, 90220 OULU
- sähköpostiosoite: kirjaamo@pohde.fi
- puhelinnumero: 08 315 6126

Kirjaamon aukioloaika on arkisin klo 08.00–15.45.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti viranomaiselle, joka on tehnyt päätöksen. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä vaaditaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.